

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ เดอะรอยัล ปริ๊นเซส คอนโดมิเนียม หัวหิน
๙-๑๑ กันยายน ๒๕๕๗

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ เดอะรอยัล ปรีนเซส คอนโดมิเนียม หัวหิน ๙-๑๑ กันยายน ๒๕๕๗

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๙ - ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ คุณกุสุมา โกมลภิติ (พี่จุ) พร้อมด้วยพี่ ๆ น้อง ๆ ที่ประกอบด้วย พี่เมตตา ชัยศรีโสภณกิจ คุณหนึ่ง น้องสาวคนเล็กของพี่จุ และหลานสาวคนโตของพี่จุ เป็นต้น ได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ไปพักผ่อนที่เดอะรอยัลปรีนเซส คอนโดมิเนียม อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นคอนโดมิเนียมติดชายหาดส่วนตัว ทอดยาวสุดสายตา มองเห็นเขาตะเกียบไกล ๆ

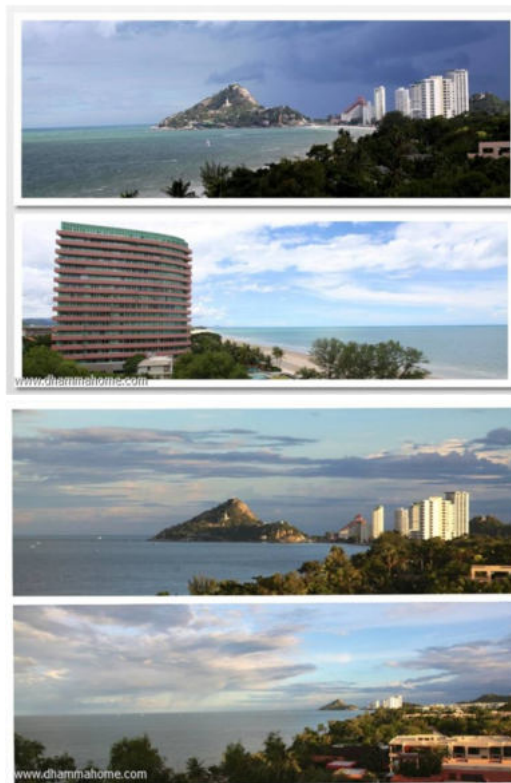

เจ้าของห้องพักที่คอนโดฯ แห่งนี้ คือ ดร.ปรีดา โกมลภิต (พีบี) สามีมของพีจูนั่นเองครับ ห้องพักซึ่งมีพื้นที่โดยรวมถึงสองร้อยกว่าตารางเมตร ใหญ่กว่าบ้านเดี่ยวโดยทั่วไปเสียอีก ประกอบไปด้วยห้องนอนถึง ๓ ห้องนอน ห้องคนรับใช้ ๑ ห้อง ทุกห้องมีห้องน้ำในตัว ห้องรับแขกและรับประทานอาหารที่กว้างขวางมาก ห้องครัวใหญ่ ระเบียบกว้างและโปร่ง ตั้งอยู่บนชั้นที่ ๘ ของอาคารที่สามารถมองเห็นภายนอกอาคารได้ทั้งสองฝั่ง

ดังที่พีบีแดงได้เขียนเล่าเรื่องการไปพักผ่อนและสนทนาธรรมของท่านอาจารย์ที่นี่ ในกระทู้ บ้านเทิงในธรรมที่หัวหิน และกล่าวถึงจุดประสงค์ของพีजू ที่ได้กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาที่นี่เพื่อการพักผ่อนและไม่ได้กำหนดอย่างเป็นทางการว่าจะต้องมีการสนทนาธรรมในเวลาใด แต่ให้เป็นไปตามอัธยาศัยของท่านอาจารย์เองที่จะให้ท่านรู้สึกสบาย ๆ จากการตรากตรำด้วยการรับเชิญไปแสดงธรรมในหลาย ๆ ที่เท่าที่ข้าพเจ้าทราบ วันว่างของท่านที่มีในขณะนี้ คือ หลังเดือนมกราคมปีหน้าโน้น

หมายความว่า ท่านที่จะกราบเรียนเชิญท่าน ต้องเป็นช่วงหลังเดือนมกราคมปีหน้า เข้าใจว่าน่าจะเต็มยาวไปในเดือนกุมภาพันธ์แล้ว ซึ่งทุกท่านที่ติดตามท่านมาโดยตลอดย่อมทราบว่า ไม่ว่าท่านจะไปที่ไหน ในสถานที่ใด ท่านอาจารย์จะกล่าวธรรมเป็นปกติอยู่ทุกขณะอยู่แล้ว เป็นคำกล่าวที่เป็นไปในเรื่องราวของธรรม ที่ไหลพรังพรูออกมาดัง

สายน้ำ ที่ไม่เคยมีวันเหือดแห้งไปเลย ตลอดระยะเวลาเกือบหกสิบปีที่ผ่านมา เมื่อท่านอาจารย์สนทนากับผู้ใด โดยเฉพาะกับท่านผู้ใหม่หรือกับบุคคลที่ท่านเห็นสมควร ที่จะกล่าวธรรมเกื้อกูลแก่เขาในเวลานั้น ท่านจะไม่สนใจเวลาเลยว่าจะผ่านไปเท่าใด แสดงให้เห็นถึงความเมตตาอันยิ่งของท่านต่อทุกคนโดยเสมอภาคกัน ประโยชน์เพียงประการ

เดียวคือ ให้ผู้ที่อยู่เบื้องหน้าของท่าน ได้มีความเข้าใจขึ้นในพระธรรม ที่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงแสดง แม้เพียงครั้งละเล็กน้อย นิดหน่อย ก็เป็นที่ปิติของท่านอย่างยิ่งแล้ว

เนื่องจากเป็นภาพของการพักผ่อน และการสนทนาธรรมที่สบาย ๆ โดยใกล้ชิดตามกุศลเจตนาของพี่จู (กุสุมา โกมลกิติ) ซึ่งพี่จูเองเป็นคนสบาย ๆ เป็นกันเองและใจดีมาก ทำให้การพักผ่อนและสนทนาธรรมในครั้งนี้ ประกอบไปด้วยความสุข ความเพลิดเพลินและความบันเทิงเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ท่านอาจารย์ได้กล่าวไว้ในตอนท้ายของการสนทนา ในวันที่ ๑๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ความว่า

"...ธรรมะ เป็นเรื่องที่บันเทิง เพลิดเพลินในกุศล ที่ประกอบด้วยปัญญา ไม่ได้ทำให้เราเดือดร้อนเลย ใช่มั้ย? แต่ความลึกซึ้งของธรรมะ ทำให้จิตใจเบิกบาน ที่ได้เข้าใจ..."

หลังจบการพักผ่อนและสนทนาธรรมที่หัวหิน ระหว่างที่ขับรถกลับบ้านพร้อมกับพี่แดง (พลอากาศตรีหญิง กาญจนา เชื้อทอง) ก็ได้สนทนากันหลายเรื่อง พี่แดงเล่าว่า

ในวันสุดท้ายที่คาดการณ์กันว่า จะตื่นเช้ากันแบบสบาย ๆ และคงไม่มีการสนทนาธรรม เป็นการเป็นงานอะไร เพราะจะต้องออกเดินทางกลับราว 11.30 น. เพื่อแวะพักรับประทานอาหารเที่ยง ที่บ้านพักตากอากาศของคุณแฉ้ว (นภา จันทรางศุ) ที่ชะอำ ซึ่งเป็นทางผ่านก่อนการเดินทางกลับกรุงเทพมหานคร

พี่แดงเล่าว่า ไม่ว่าท่านอาจารย์จะ
อยู่ตรงไหน ทุกคนก็จะมานั่งล้อมท่านเป็น
วงตลอดเวลา แม้ในเช้าวันสุดท้ายก็ตาม
ทุกคนนั่งล้อมท่าน ในขณะที่ท่านนั่งพักผ่อน
แช่เท้าในน้ำอุ่น มีการสนทนา เล่าเรื่องของ

แต่ละคน ๆ ก่อนที่จะมาพบกับท่านอาจารย์ ว่าผ่านสิ่งใดมาบ้าง พี่แดงเล่าว่าไม่น่าเชื่อ
ว่าพี่เมตตา (ขออภัยที่เอ่ยนาม) ก็เป็นท่านหนึ่งที่ผ่านการปฏิบัติมาอย่างโชกโชน (คงไม่
ถึงขนาดลูกเป็นโพนะครับ) ครั้งหลังสุด คือ ครั้งสุดท้ายก่อนที่ท่านจะมาฟังท่านอาจารย์
สุจินต์ ท่านชอบผ้าหอบผอนไปอยู่ปฏิบัติธรรมที่วัดชื่อดังแห่งหนึ่ง ที่จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา นานนับเดือน ซึ่งถ้าหากเอ่ยชื่อวัดดังกล่าว ทุกท่านในเวลานี้ไม่มีใคร
ที่จะไม่รู้จักเลย ท่านเล่าว่า ท่านไปอยู่วัดแบบที่ไม่คิดจะกลับบ้าน จนพี่สาวของท่าน คือ
พี่จุฑา นี่เองที่ไปพาดหัวท่านกลับมา และให้มาฟังธรรมบรรยายจากท่านอาจารย์สุจินต์
บริหารวนเขตต์ในวันนี้

พี่เมตตาบอกว่า เป็นบุญแต่ปางก่อนของพี่เมตตาจริง ๆ ที่มีวันนี้ หาไม่แล้ว ท่านก็ยังคงเป็นผู้ที่ไปปฏิบัติ ไปนั่ง ไปเดิน ด้วยความไม่รู้ ด้วยความเป็นตัวตน หาใช่การระลึกรู้ เป็นไปด้วยความเข้าใจถูก เห็นถูก ในความจริงของสิ่งที่กำลังปรากฏ ด้วยความเป็นปกติ ตามความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ และทรงมีพระมหากรุณาแสดงไว้โดยละเอียด และทรงแสดงไว้ว่า เป็นหนทางอันเอก คือ หนทางเดียวเท่านั้นที่บุคคลจะถึงความเป็น

ผู้สิ้นทุกข์ ดับกิเลสได้ คือ สติปัฏฐาน นี้เอง แต่แม้กระนั้นก็เป็นการยากอย่างยิ่ง ที่บุคคลที่ไม่ได้สะสมอริยาศัสมยา จะมีโอกาสได้ฟัง และแม้ได้พบและได้ฟังแล้ว ก็ยากที่จะเข้าใจ และแม้ความเข้าใจที่มี กว่าจะมีกำลังพอที่จะถึงการปฏิบัติ คือ ถึงเฉพาะแต่ละลักษณะของธรรมะ ที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ก็ยังแสนยาก แต่ความเข้าใจที่มั่นคงขึ้นว่า ทุกสิ่ง เป็นแต่ธรรม หาใช่ตัวตน สัตว์ บุคคลใดไม่ นั่นเอง ที่จะคลายจากความเดือดร้อนว่า แม้ความไม่เข้าใจ ก็เป็นแต่ธรรม ไม่ใช่เรา จึงเป็นผู้ที่มีศรัทธาที่มั่นคงขึ้น มีความอดทนและเพียรที่จะฟังแล้ว ฟังอีก เพื่อเข้าใจขึ้น อันเป็นหนทางเดียว หนทางเดียวจริง ๆ ไม่มีหนทางอื่นตามที่ทรงมีพระมหากรุณาตรัสเตือนไว้ และบุคคลที่ได้พบกับพระธรรมย่อมจะเป็นผู้ที่ "ฝัง" คำที่ตรัสนี้ไว้ในหทัย ไม่หลงไปตามความติดข้องต้องการที่จะทำ จะปฏิบัติ สิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยความไม่เข้าใจอีก

พี่เมตตา เป็นผู้ที่มีกุศลศรัทธาในพระศาสนาเป็นอย่างยิ่ง ช่วยเหลือเกื้อกูล

ทุกคน ทั้งยังเอาภาระในการทำงานช่วยเหลือเว็บไซต์บ้านธัมมะ ด้วยความสม่ำเสมอตลอดมา จนพี่แดงได้กราบเรียนท่านอาจารย์ด้วยความชื่นชมอนุโมทนาว่า พี่เมตตาไป

ซื้อคอมพิวเตอร์มาใหม่ เพื่อจะนำมาช่วยงานเว็บไซต์บ้านธัมมะของมูลนิธิฯ ทั้ง ๆ ที่พี่เมตตาใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็นมาก่อนเลยก็ตาม

ทุก ๆ ท่าน ย่อมรู้ได้ด้วยตนเองว่า ประโยชน์ที่แท้จริงของการได้ฟังพระธรรมคืออะไร? เมื่อได้มีความเข้าใจที่มั่นคงขึ้นในพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง บุคคล ย่อมโน้มไปสู่กุศลธรรมทุกประการ โดยบ่อย ๆ เนือง ๆ ทั้งนี้ ด้วยความเข้าใจขึ้นเท่านั้น ที่จะเป็นปัจจัยให้กุศลธรรม มีกำลังเกิดขึ้นได้บ่อย ๆ หาใช่ การทำการใด ๆ ด้วยความติดข้องต้องการ ด้วยหวังในผลของการกระทำ แต่เป็นผู้ที่โน้มไปสู่กุศลธรรม น้อมไปสู่การเห็นโทษของอกุศล และเป็นผู้ที่ขัดเกลาจิตใจ ด้วย

กำลังของความเข้าใจที่บุคคลได้สะสมอบรม จนมีกำลังมากขึ้น ๆ นั่นเอง

คำหนึ่งที่ข้าพเจ้าจำได้ไม่ลืม คือ "เป็นผู้ที่ประพฤติดุริยธรรมสมควรแก่ธรรม" ด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องมั่นคงว่า ไม่มีผู้ใดประพฤติดุริยธรรมนอกจากธรรมที่มีกำลัง เกิดขึ้นเองตามเหตุตามปัจจัย ที่ได้สะสมอบรมไว้ และมีกำลังมากขึ้น ๆ ทีละเล็กทีละน้อย ด้วยการฟัง และเข้าใจพระธรรม

ดังที่ท่านเจ้าภาพได้ปรารภไว้แต่ต้นว่า เป็นการพักผ่อนและสนทนาธรรมแบบสบาย ๆ ภาพของการสนทนาธรรมที่นำมาประกอบในครั้งนี่ จึงเป็นแบบสบาย ๆ นะครับ ต้องกราบขอบพระคุณและอนุโมทนาท่านเจ้าภาพเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มีเมตตาอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปบันทึกภาพ และนำความการสนทนาмаาเกื้อกูลทุกท่านให้ได้เห็น

ว่าพระธรรม เป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน ในขณะนี้เอง หาใช่ในขณะอื่นไม่ เมื่อเข้าใจว่า ธรรมะ คืออะไร และมีความเข้าใจธรรมที่มั่นคงขึ้น ๆ จากการฟังแล้วฟังอีก พิจารณาแล้วพิจารณาอีก ฟัง ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ และเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟัง ตามที่ท่านอาจารย์แสดงวันหนึ่ง ย่อมเป็นผู้ที่รู้ได้ด้วยตนเอง ถึงคำที่ว่า มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง ด้วยว่า ในขณะที่เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส มีสิ่งที่กระทบสัมผัสกาย และคิดนึก เป็นธรรมดาในทุก ๆ ขณะนี้!! เดียวนี้!! บุคคล จะมีอะไรเล่า เป็นที่พึ่งได้?

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาธรรม ณ กาลครั้งหนึ่ง ในสังสารวัฏฏ์ ในสถานที่ ไร่อ่ำ ไอพาร์ อันบุคคลผู้สะสมบุญไว้แต่ปางก่อน ที่นอกจากจะให้ผลอันอุดม ที่แสดงให้เห็นได้ในปัจจุบันชาติแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีบุญอันยอด คือ โอกาสที่มีค่าที่สุดในชีวิตนี้ เหนือรัตนะใด ๆ ที่ท่านมี คือ การได้พบกับพระธรรม ในหนทางที่ถูกต้องนี้ ทั้งยังเป็นผู้ที่ได้กระทำทานกุศลอันยิ่งใหญ่ ด้วยการอุปการะพระศาสนา ด้วยธรรมทานอันเลิศ และการให้สรรพสิ่งประกอบในทานกุศลอันยอดเยี่ยมในครั้งนี้ ขอเชิญทุกท่านรับประโยชน์จากพระธรรมโดยทั่วกันนะครับ อย่าลืมนะครับ สบาย ๆ ครับ

ท่านอาจารย์ :

แปลกนะคะ มันก็อยู่ตรงนี้ แต่ไม่รู้ ว่าจะรู้ได้ ฟังไปเถอะ ฟังไป ให้ความหมายจะเกิด ไม่ได้ว่าใครนะคะ (หัวเราะ) ช่างโง่เสียจริง (หัวเราะกันครืน!!) ก็ อวิชชา ใครจะไปว่าได้ มันเป็นเรื่อง

พี่เมตตา :

กว่าหนูจะเข้าใจที่อาจารย์พูด ทุกอย่างก็คือ ขณะนี้!!!
ยากจริง ๆ ก็ต้องขอบพระคุณพี่แดง ที่พี่แดงเขาถอดเทป
เสร็จ ก็อยากจะหาคนไปช่วยแก้ไข (edit) พี่แดงบอก
เมตตา ค่อย ๆ ทำนะ ได้ความเข้าใจตั้งเยอะ ก็จริง ๆ แต่
ละคำพูด แต่ละประโยค ของท่านอาจารย์ เกื้อกูล ให้
ความเข้าใจมากเลยคะ

เพราะตอนที่หนูอ่านที่พี่แดงเขาถอดเทป หนูค่อย ๆ ทำ
ความเข้าใจ ทุกคำ ทุกประโยค ที่ท่านอาจารย์พูด แล้วก็
ผิดกับสมัยนี้ ที่หนูได้ฟังเขาบอกว่า ท่านอาจารย์ก็พูดอยู่
นั่นแหละ ตา หนู จมูก ลิ่น (ท่านอาจารย์หัวเราะ) ยิ่งเห็น
ความที่ท่านอาจารย์เมตตาสูงมากเลย ที่ว่า ก็ต้อง
ขณะนี้!!! ที่เข้าใจ เขาไม่เข้าใจขณะนี้!!! ก็ไม่มีโอกาสได้
เข้าใจ จะไปนั่งอย่างไร ถ้าไม่รู้ขณะนี้ ก็ไม่มีทางที่จะ
ขัดเกลาตัวเองได้ ถ้าไม่รู้ความจริงขณะนี้ ซึ่งความจริง
ขณะนี้รู้ได้ยากจริง ๆ

ท่านอาจารย์ : ใช่ ให้ไปทำอะไรนี่ มันไม่ยากเลย ทำกันมาหมดแล้ว (หัวเราะ) คุณแดง (ก็เคย) ไปตีมือ หรือตีอะไรอย่างนั้น ใช่ไหม?

พี่แดง : ที่วันนั้นก็ออกทีวีค่ะ ที่มีแม่ชีขับรถพอร์ชหรือรถอะไร แล้ว เขาก็ไปถ่ายตอนที่นั่งสมาธิ เขาก็ตีเข้า ตีอะไร

ท่านอาจารย์ : แล้วไงคะ? ทีวีเห็นด้วยหรือไง?

พี่แดง : ทีวีไม่เห็นด้วยค่ะ เขาบอกว่า พระพุทธศาสนาปฏิบัติกันหลายแบบ แล้วก็พูดคล้าย ๆ ว่า นั่งสมาธิกันระงมเลย (หัวเราะกันครืน) คุณเมตตานี้ใจสู้มากเลยคะ คุณฉัตรชัย บอก ไม่เคยเห็นใครแบบเมตตาเลย เขาอาสาทำ ทั้ง ๆ ที่ทำคอมพิวเตอร์ไม่เป็น ไปซื้อเลย ไปซื้อคอมพิวเตอร์มา หัดทำเลย เก่งมากจริง ๆ มีศรัทธาว่าจะต้องทำให้ได้

คุณพรทิพย์ : กว่าจะเจอพระธรรมก็ยาก แต่พอเจอแล้ว ก็เข้าใจยากอีก
ค่ะ

ท่านอาจารย์ : ที่ว่าเข้าใจยากนี้ ยังง่ายกว่าเป็นจริง ที่จะต้องเข้าใจ นี่แค่
ปริยัติ

คุณพรทิพย์ : ยังง่ายกว่าที่...

ท่านอาจารย์ : ง่ายกว่า ตัวจริง ที่จะต้องไปเข้าใจอีก ไช้ไหม? ก็นี่ เรายัง
เข้าใจได้ แต่ "ตัวจริง ๆ" ที่จะค่อย ๆ ไปเข้าใจ นี่มันยาก
มันมีแต่ทางขวางทั้งนั้นเลย ให้อย่างนั้น ให้อย่างนี้ ให้
จ้อง ให้อะไรต่ออะไร สารพัดอย่าง แค่นี้เดี๋ยว มันก็....
ปัญญาต้องคมพอ ที่จะรู้

...เพราะว่า มันคือ "เดี๋ยวนี้" ที่มันยาก ตรงนี้ แล้วเราจะไป
ทำให้มันง่ายได้อย่างไร? ไช้ไหม? ไม่มีทาง!!! จะเอาง่าย ๆ
มันเป็นไปไม่ได้ ตัวโลกะ นี่ เจ้านาย ไม่ยอมปล่อย จะ

เอาง่าย ๆ (หัวเราะ) สอนง่าย ๆ พูดง่าย ๆ สั้น ๆ อะไร
 อย่างนี้ ง่าย ๆ สั้น ๆ ย้อนไป ๒,๕๐๐ กว่าปี คนยุคนั้น
 ท่านสะสมมาระดับไหน? พระอรหันต์ ทั้งบรรพชิต
 ศฤงษณ์ก็โอนาคามี ฟังพระธรรมก็บรรลु พระเจ้าพิมพิสาร
 ฯลฯ ทั้งนั้นแหละ เราคิดดู บรรลุนะ ไม่ใช่เพียงแค่เข้าใจ
 ถึงตัวธรรมะ รู้แจ้งอริยสัจธรรม ก็มาจาก ที่ละนิด ที่ละ
 หน่อย อย่างนี้!!! แต่ละภาพ แต่ละชาติ

อะไรยากที่สุด ที่ฟัง?...

คุณนภา :

ท่านอาจารย์ :

ก็ความจริงขณะนี้คะ ที่ยากที่สุด

แต่ละคำ ไม่น้อยเลย ที่จะต้องเข้าใจ ไม่ว่าจะเป็นสติ ไม่
 ว่าจะเป็นศรัทธา หรือว่าอะไร พระสูตร พระสูตรนี้สั้นนิด
 เดียว เพราะว่า ทุกคนเข้าใจว่า จริง ๆ แล้ว กว่าจะเป็น
 อินทรีย์ แค่ศรัทธา แล้วกว่าจะถึงพละ กว่าจะถึงโพชฌงค์
 กว่าจะถึง มรรค มีองค์ ๘ แต่ละอัน แต่ละอันนี้ เรียกว่า "รู้
 จริง ๆ" ที่จะละจนกระทั่งมันไม่เหลืออนุสัย เพราะฉะนั้น
 สบาย ๆ ไม่สบายเมื่อไหร่ "ตัวตน" อยู่ตรงนั้น

...สบาย.... แต่รู้หนทางว่า ขาดการฟัง และการเข้าใจ
ไม่ได้!!! ไม่ฟัง ไม่เพียร นี่ชัด ฟัง ก็ไม่ได้ เพียร ก็ไม่ได้ อยู่
อย่างนั้นแหละ ถ้าฟัง กับ เพียร ต้อง ไม่ฟัง ไม่เพียร ตอน
ที่เรากำลังฟังนี้ ฟังหรือเปล่า? ไม่ฟัง เห็นไหม? ถ้าสมมุติ
ว่า เราไปเข้าใจว่า ไม่ฟัง ไม่เพียร ก็ไม่ต้องไปทำอะไร เรา
ก็นอนอยู่ เมื่อกี้ (หัวเราะ) ใช่ไหม? แต่ไม่ฟัง ไม่เพียร
ยังมีอุบาสิก "นั่งไกล" อยู่คนหนึ่งนะคะ (หัวเราะ) แต่ก็ไม่
ไกลมาก (หัวเราะกันสนุก) ยังอยู่ในคลองโสด (โสด-ตะ)...

...เหมือนสมัยโน้นนะคะ พระพุทธเจ้าเสด็จบ้านใคร แล้ว
ก็ เขาไม่อยากมาฟัง เขาก็แอบ ๆ อยู่ รู้สึกจะตรัสสอน
ผู้หญิงที่ไปสู่สกุล นี่ถึงว่า เกิดเป็นใครนี่ คงคิดไม่ออก
เลย ที่แล้วมา ก็คิดไม่ออก...

พลเรือโท นพดล :

เวลาท่านอาจารย์บอก รู้เหมือนสลัว ๆ คือ ผมยังเข้าใจว่า
อาจารย์กำลังถือประทีปส่องทาง แต่ตาของคนที่จะเดิน
ตามนี้ มองแล้ว ก็ยังสลัวอยู่อีก คือ หมายความว่า ต้องรู้
ด้วยตนเอง

ท่านอาจารย์ :

คะ เหมือนเดี๋ยวนี เห็นไหม? พูดถึง "จิต" สลัวมากเลย ต่อ
ให้มีคำอธิบายอย่างไร มันก็สลัว

คุณพรทิพย์ :

ต้องปัญญา มันถึงไม่สลัว (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ :

จิต เป็นธาตุรู้ แคะนี้ก็สลัวแล้ว ทั้ง ๆ ที่ กำลังเห็น แต่ก็ไม่
เปลี่ยนจากเห็นเลย ปรกติอย่างนี้ เพราะฉะนั้น มันแสดง
สภาพซึ่งไม่มีรูปใด ๆ เจือปนเลย แล้วเราก็คั่นเคยกับ "รูป"
มาตลอดใช่ไหม? แขนนี้ ก็เป็นแขน นั่นก็วิทยุ หรืออะไร
เรากั่นเคยกับรูปมาก แล้วจะไปถึง "ธาตุ" ที่มันเกิด แต่ไม่
มีรูปใด ๆ เลย ทั้งสิ้น ลองคิดดูก็แล้วกัน

...อย่างที่ว่า เป็น "โลก" มันก็ยังมีอะไรตั้งเยอะแยะ มีภูเขา มีต้นไม้ มีทะเล มีนก นี่มันไม่มีอะไรเลย ไม่มี "รูป" ใด ๆ เลย แล้วเราจะคุ้นเคย กับ "ลักษณะ" ซึ่งเป็น "ธาตุรู้" ซึ่งรู้เลย ว่า "รู้" แต่ไม่มีรูปร่าง แล้วมันก็มีของมันมาตั้งแต่เกิด ที่จะรู้ เกิดขึ้น "รู้" แล้วก็ดับ เพราะฉะนั้น ก็หา "ตัว" ไม่ได้ นอกจากเข้าใจ เข้าใจว่า เดียวนี้ ที่เห็นนี้แหละ ใช่แล้ว!!! คือ "ธาตุ" ที่กำลัง "เห็น" หรือ "รู้" "สลัว" สลัวแน่ ๆ...

...มันเหมือนกับ อวิชชา นี่มันบังเลย แต่มันไม่ใช่เป็นธาตุ ที่มันเป็นผ้า หรืออะไรหนา ๆ ที่บัง แต่ "ตัวไม่รู้" และ "ไม่เข้าใจ" ตัวนี้ มันก็เป็นธรรมชาติหนึ่ง ไม่ต้องไปหาเขา เพราะเขากำลังทำหน้าที่ มีอย่างเดียว คือ เข้าใจ ฟัง แล้ว

ก็ เข้าใจแต่ละคำ ว่ามันมีจริง ๆ ธาตุรู้ มันก็มี แต่ อวิชชา มันก็อีกอย่างหนึ่ง มันละเอียดขนาดซึ่งว่า "ธาตุรู้" ที่ใช้คำว่า "ปฐะ" มันไม่ใช่ อวิชชา มันไม่ใช่สติ มันไม่ใช่อะไรเลยทั้งสิ้น มันเป็นธาตุ ที่ "รู้" เดียวนี้ เกิดขึ้น "รู้" ก็ "เห็น" จะไม่เห็นไม่ได้ ไช้ไหม? กำลังเห็นนี่แหละ "ธาตุรู้" ที่ "เห็น"...

...แล้วก็ อนุสัยหนึ่ง คือ วิจิกิจฉา ๑ ใน ๗ นอกจาก อวิชชา ๗ วิจิกิจฉา ๑ เพราะฉะนั้น หมด สงสัยไม่ได้หรอก มันมี จนเป็นอนุสัย เพราะฉะนั้น มันก็พร้อมที่จะเกิด ตราบใดที่ไม่รู้ อวิชชาก็มี สงสัยก็มี ติดข้องก็มี ๓ ตัวนี้ วิจิกิจฉาต้องดับหมด (พระโสดาบัน) แต่ โภคะ ยังดับหมดไม่ได้ เพราะมันเยอะเหลือเกิน อวิชชา ก็ยังดับหมดไม่ได้ (ดับได้) เฉพาะที่เกิดกับความเห็นผิด (พระโสดาบัน) แล้วมันก็อยู่ตรงนี้ ไช้ไหม? อะไรจะไปเปิด ขึ้นมารู้ ก็ "คำ" ที่ฟัง ค่อย ๆ เข้าใจ สิ่งที่กำลังมี เดียวนี้ !!! แล้วถึงจะรู้ ในความเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่อย่างนั้น ไม่ได้ยินสักคำ...

คุณนภา :

อย่างที่คุณนพดลพูดถึงลักษณะว่า ท่านอาจารย์มี
ประทีป แล้วเขาเห็นสลับ ๆ จริง ๆ แล้ว ถ้าถามอย่างนี้
หมายถึงว่า ถ้ามีปัญญา คือ ไม่สลับ จะเห็นชัด แต่จริง ๆ
ท่านอาจารย์พูด หมายความว่า ถ้ามีปัญญา คือ จะเห็น
ว่า ไม่มีอะไรเลยใช่ไหม?

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวก่อน คำว่า "สลับ" หมายความว่า ถ้ามีสิ่งที่มีตสนิท
ไม่มีคำว่า ธรรมะ

พีจุ :

แต่เราฟังธรรมะ พอจะมีความเข้าใจในเรื่องราว ที่ สลับ ๆ
นั้นแหละ ใช่ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

คุณนภา :

ที่ท่านอาจารย์บอก ถ้าเกิดจะเห็นจริง ๆ แล้ว ทั้งรูปมันก็
หมด นามมันก็ไม่ มี อย่างนี้ หมายถึง...

ท่านอาจารย์ :

หมายถึงว่า ลักษณะ ของสภาพธรรมะ ที่เป็นที่ยสงสัย ว่า
เป็นอย่างไร? ขณะนั้น "ไม่สงสัย" เพราะ "ลักษณะนั้น
ปรากฏ" ถ้าไม่ปรากฏ ก็ยังคงสงสัยอยู่

พลเรือโท นพดล :

ตอนฟังวิทยุ อาจารย์ใช้คำ สติปัฏฐาน สัมมปปทาน แล้ว
ก็ กายคตาสติ แต่ตอนนี้ อาจารย์ไม่ได้ใช้คำนั้น อาจารย์
ใช้คำว่า เห็นจะ ๆ หรือว่า อย่างนี้

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เพื่อเข้าใจว่า "เห็น" มันเป็นอย่างไร ที่เขาถามกัน
"กำลังเห็น" แต่ถามว่า "เห็น" เป็นอย่างไร? มันจะเป็นอื่น
ไม่ได้ มันจะเป็นอย่างนี้ เหมือนอย่างที่กำลังเห็นนี้
แหละ!!! แต่ คำถามของเขา หมายความว่า "ตัวเห็น
สภาพเห็น" เป็นอย่างไร? ใช่ไหม?

พลเรือโท นพดล :

ท่านอาจารย์ ใช้คำว่า กายคตา แล้วก็มี สติ ก็บอกว่า
ทั้งหมดเลย ทั้งในกาย ทั้งเวทนา คือ มันจะมีคำอธิบาย
ไปเยอะ

ท่านอาจารย์ :

ข้อสำคัญ ต้องเข้าใจ "สติ" เพราะว่า จริง ๆ แล้ว ถึงเวลานี้
สติเกิด มันก็ไม่ปรากฏให้รู้ ใช่ไหม? เพราะจะปรากฏให้รู้
ต่อเมื่อ เป็นระดับขั้น สติปัฏฐาน ทุกอย่าง ที่เรากำลังพูด
ถึง จะไม่ปรากฏเลย จนกว่า "สติ" จะเกิด แต่ถ้ายังไม่ใช่
วิปัสสนาญาณ มันก็เพียงแต่ "กำลังค่อย ๆ เข้าใจ"
แล้วแต่ว่า จะมาก จะน้อย โดยที่เราบังคับไม่ได้ ที่ยาก
แสนเข็ญ ก็คือ โดยที่เรา บังคับไม่ได้

...ถึงคำว่า อดทน บารมี วิริยะ มันอยู่ตรงนี้!!! ไม่ใช่อยู่ตรงอื่น!!! อยู่ตรงที่ ฟังแล้วสติปัญญาไม่เกิด คนก็อยากอยากให้เกิด ถ้ามแล้ว ถ้ามอีก ทำอย่างไร? ทำอย่างไร? อย่างที่คิดนะ มันไม่ใช่ ต้องเข้าใจว่า "ทำไม่ได้" ขณะนี้เป็นขั้นไหน? แคฟัง แต่ก็รู้ว่า ขณะนี้ ตามความเป็นจริงว่า กำลังเห็น ก็ยังไม่เข้าใจ "เห็น"...

...เพราะฉะนั้น ถ้าเป็นปัญญา ก็จะเข้าใจลักษณะของ อวิชชา และ วิจิกิจชา ที่กำลังมี!!!! เห็นไหม? อะไรที่มันมี? แต่ที่นี้ มันก็ยาก ชาติรู้ ยังไม่มีเลย เพราะทุกอย่าง ชาติรู้ทั้งนั้น แต่ชาติรู้ ที่เป็นใหญ่ เป็นประธาน อย่าง รู้สึกเจ็บ ชาติรู้แต่ "เจ็บ" เพราะฉะนั้น ไม่ใช่สภาพที่เป็นใหญ่ เป็นประธาน ในการรู้แจ้งสิ่งที่กระทบที่ทำให้เจ็บ เกิดขึ้น หรือ แม้แต่ "เจ็บ" ลักษณะ "เจ็บ" นี้ ใครก็ต้องรู้ แต่ปัญญา รู้เจ็บ ที่ เจ็บ ว่าเป็นธรรมชาติหนึ่ง "ลักษณะ" ของ "เจ็บ" ไม่ใช่เรา...

คุณพรทิพย์ :

ท่านอาจารย์คะ ขณะนี้ แสดงว่า ที่ปัญญายังไม่รู้ตรง
ลักษณะ นี้ก็คือ สภาพรู้ กับ สิ่งอื่น ๆ ก็ปะปนกันอยู่

ท่านอาจารย์ :

มันเร็วมาก...เพราะฉะนั้น สติปัฏฐานนี้ ชัดเจนว่า "ทีละ
หนึ่ง" แล้วก็ "ตรงลักษณะ" นั้น "ไม่ใช่คิด" พอคิด ก็ไม่ใช่
ลักษณะแล้ว (สติปัฏฐาน) ไม่ใช่ลักษณะที่เราคิดถึง

...เพราะฉะนั้น คนนี้สงสัย แล้วก็ "อยาก" จะเข้าใจ ตรงที่
เขาสงสัย แต่ เขาไม่ต้องการเข้าใจธรรมะ มันไร้ประโยชน์
ตรงนี้คล้าย ๆ กับ เอาวิทยาศาสตร์มา ตอบมาสิ จาก
ไหน? ผ่านไหน? อะไร ๆ มันไม่ใช่ "เข้าใจ" แต่คนก็พอใจ
ขอให้ฉันได้เข้าใจสักหน่อยเถอะ โดยวิธีไหนก็ช่าง!!! แต่
อันนั้น ไม่ถูกต้อง!!!...

พลเรือโท นพดล :

ท่านอาจารย์ :

มันละเอียดจนครับ ที่จะให้รู้ทุกขณะที่...

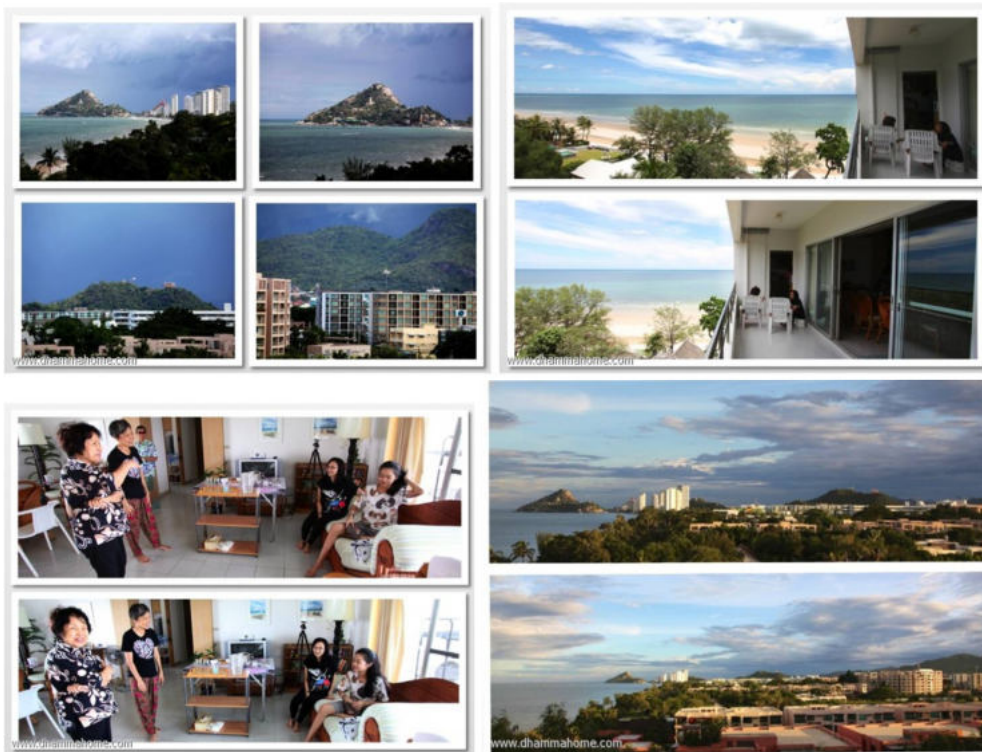
ไม่ใช่อย่างนั้นค่ะ ไม่ใช่อย่างนั้นเลย คือ เข้าใจ สิ่งที่มี ใน
เมื่อ มันมีจริง ๆ แล้วแต่ สติสัมปชัญญะจะรู้อะไร
เพื่อที่จะ "ละ" ตรงนั้น ว่า "ไม่ใช่เรา" ธรรมะทั้งหมดนี้
ตรงกันข้ามกับศาสตร์อื่น ๆ เพราะว่า "ไม่ใช่เรา" ศาสตร์
อื่น เขาไปทางไหนก็ตามแต่ แต่ "เป็นเรา" หหมด แต่ศาสตร์
นี้ ต้อง "ไม่ใช่เรา"

...เพราะฉะนั้น "คิด" เดียวนี้ ที่เขาสงสัย ว่ามันไปอย่างไร?
"ไม่ใช่เรา" เมื่อไหร่จะรู้ "ที่คิด" และ "ที่สงสัย" ว่า เมื่อไหร่
จะรู้ว่า ไม่ใช่เรา เพราะว่า การสะสมมานี้ พาไปอื่นหมด
เลย พาไปหาเรื่อง จะเอาคำตอบอย่างนี้ ตรงนี้ ใช่ไหม?
เพราะฉะนั้น ไม่มีทางจะรู้ "ไม่ใช่เรา" เพราะว่า ความ
สนใจของเขา ไม่ได้สนใจที่จะ "ไม่มีเรา"...

...เพราะฉะนั้น ฟังทุกอย่าง จริงถึงที่สุด คือ ไม่ใช่เรา อันนี้
ถึงที่สุด!!! จะเป็น "หยอดตา" ก็คือ เรื่องหมด ถ้าไม่มี "ตัว
ธรรมะ" หยอดตา มีไหม? แต่ก็ไปพอใจเรื่องราวของ
ธรรมะ แทนที่จะรู้ว่า ธรรมะอะไร? ตอนนั้น??? มี "เจ็บ"
ไหม? มี "คิด" ไหม? มี "เย็น" ไหม? ไม่รู้เลย!!! มันถึงได้
นาน...แสนนาน...กว่าจะน้อมมา ด้วยพระธรรมเทศนา
๔๕ พรรษา...

...แต่ละคน ก็สะสมไปทางอื่น ตามโลภะ กว่าจะแยกเขา
จากโลภะ มาฟังธรรมะ แคฟัง บางคนยังแยกไม่ได้เลย
ละครกำลังสนุก ธุระเรื่องนั้นยุ่งมาก ๆ อะไร ๆ ก็แล้วแต่
เห็นไหม? คือ เกิดมา ด้วยความไม่รู้ อยู่ต่อไป ด้วยความ
ไม่รู้ จากไป ด้วยความไม่รู้ ทุกชาติ!!! เพราะฉะนั้น อะไร
ดีที่สุด คือรู้ความจริงว่า ความจริง ไม่มีเรื่องอะไรอย่าง
ที่เราคิดเลย มันเป็นแต่ละหนึ่ง ของธรรมะ ที่เกิดดับรวมกัน
จนกระทั่ง ทำให้หลง เหมือนมายากล เราถึงอยู่ใน "โลก
ของความคิด" เรื่องโน้น เรื่องนี้ เหมือนมีจริง!!! แต่
พระพุทธเจ้า ตรัสรู้ทั่ว ดับหมด ไม่เหลือเลย ไม่ว่าอะไร
ทั้งนั้น เกิดแล้วดับ เกิดแล้วดับ...

คุณปริญา :

ท่านอาจารย์ครับ ผมจำคำที่ท่านอาจารย์สอนว่า "คิด" มีจริง ๆ แต่ "เรื่องที่คิด" ไม่จริง เพราะว่า หลังจากที่เรื่องต่าง ๆ มันก็ผ่านไป แล้วพิจารณาแต่ละเรื่องที่มีความคิดเกิดขึ้นมา ถ้าพิจารณาแล้ว อันไหนที่ดี ที่พิจารณาแล้วมีความเข้าใจ ก็รู้สึกว่าจะละลายกับเรื่องนั้น ๆ ได้

ท่านอาจารย์ :

อันนี้อย่างกว้าง ๆ อย่างหายาบ ๆ อย่างทั่วไป อย่างเริ่มต้นใช่ไหม? แต่ถ้าหยั่งลงไป จนถึงว่า เรื่องนั้น มาจากไหน? มาจากสิ่งที่เกิดดับ จบเลย เห็นไหม? มันถึงได้ไม่เหลือ แต่ความคิดนี้ จำ แล้ว ผูกไว้เป็นเรื่อง ๆ ใช่ไหม? แล้วเราก็คิดเป็นยาว ๆ เป็นชั้น เป็นตอนแล้ว จนกระทั่ง เรื่องมาจากไหน? ก็มาจากที่เห็น ก็ตัวที่ถูกเห็น ก็ดับแล้ว!!!

กิเลสนี้ สุ่มไว้อยู่แบบกองฟาง แล้วแต่ตรงไหนมันจะ
ลูก จะเป็นเรื่องนี้ หรือจะเป็นเรื่องโน้น หรือ จะเป็นเรื่อง
ไหนก็แล้วแต่ แต่ ไม่จบ เพราะมันมีเหตุอยู่เรื่อย ๆ ที่จะให้
เป็นอย่างนั้น

คุณนภา :

จริง ๆ มันดับไปแล้วจริง ๆ

ท่านอาจารย์ :

ใช่ ที่นี้เราลืมว่า เราไปคิดถึง "เรื่อง ที่มันหมดแล้ว"
เหมือนกับว่า มันยังเหลือ ยังอยู่ ยังเป็นอย่างนั้น
ความคิด เขาก็ต่ออยู่เรื่อย เพราะ "จำ"

...ทั้งหมด ลืมว่า "ไม่มี" ไปจำ "สิ่งที่หมดแล้ว" ว่า เป็น
 อย่างนั้น เป็นอย่างนี้ ต่อไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้น จึงได้ว่า
 "เรื่องที่เกิด" นั้น ไม่มี เพราะความจริง มันดับแล้ว สิ่งที่มีมัน
 ทำให้เกิดคิด (ดับไปแล้ว)...

คุณนภา :

ถ้าเข้าใจว่า มันดับไปหมดแล้ว แล้วไม่มาคิดนี้ ใ้อห...
 ท่านอาจารย์คะ...

ท่านอาจารย์ :

ก็ต้องเป็น ปัญญา อย่างเดียว ปัญญา อย่างเดียว ถึงได้
 บอกว่า ในบรรดาสังขารธรรมทั้งหลาย สภาพธรรมที่เกิด
 "ปัญญา" ประเสริฐสุด เราสามารถที่จะรู้ถูก เห็นถูก
 เข้าใจถูก ประจักษ์แจ้ง ได้ ตามที่เป็นจริง ซึ่งถูกกลบไว้
 หมดเลย ถ้าไม่มีการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่มี
 ทาง มันสุดจะยาก สุดจะลึก แล้วคิดดู นี่ปัญญาของการ
 ฟัง ปัญญาของการรู้ ต้องประจักษ์อย่างนี้ มันจะยิ่งเพิ่ม
 อิกกี่เท่า?

คุณปริญา :

ขอเรียนถามท่านอาจารย์ข้อหนึ่ง ระหว่าง เวลาจบ
สนทนากับท่านอาจารย์ ผมยังเข้าใจไม่ถูกต้อง ระหว่าง
กราบขอพระคุณท่านอาจารย์ กับกราบขออนุโมทนา
ท่านอาจารย์ สองคำนี้ จะใช้ตอนไหน? หรือว่า รวมกัน
ได้?

ท่านอาจารย์ :

แล้วแต่ใจ ค่ะ

คุณปริญา :

อ้อ ไม่เป็นไร

ท่านอาจารย์ :

ไม่ใช่ว่าเป็นไร หรือ ไม่เป็นไร แล้วแต่ใจ

คุณปริญา :

แล้วแต่ใจ เพราะว่า ใช้ได้ทั้งคู่

ท่านอาจารย์ :

ไม่ใช่สำหรับใช้ แล้วแต่ใจ ว่าขณะนั้น ขอบพระคุณ หรือ
ขณะนั้น อนุโมทนา ไม่ใช่ว่า เราจะต้องพูด ให้มันตรง
หรือ มันถูก ไม่ใช่เขาพูดอนุโมทนา เราก็ต้องใช้คำนี้
แต่เราอาจจะขอบคุณก็ได้ ในใจของเรา เราตัวเอง ออกมา
เอง ในเมื่อใจมันขอบพระคุณ มันก็เป็น ขอบพระคุณ แต่
ถ้าถึงเวลา จะอนุโมทนา เขาก็เป็นอันนั้น เป็นอย่างนั้น

...ธรรมะ เป็นเรื่องที่ บันเทิง เพลิดเพลิน ในกุศลธรรม ที่
ประกอบด้วย ปัญญา ไม่ได้ทำให้เราเดือดร้อนเลย ใช
ไหม? แต่ความลึกซึ้งของธรรมะ ทำให้จิตใจเบิกบานที่ได้
"เข้าใจ"...

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ เดอะรอยัล ปรีนเซส คอนโดมิเนียม หัวหิน

.....

กราบทำบุญบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนา ในกุศลศรัทธาของ คุณกุสุมา โกมลภิตี (พี่จู่) และน้อง ๆ
ของพี่จู่ มีพี่เมตตา ชัยศรีโสภณกิจ คุณหญิง และหลานสาวพี่เมตตา เป็นต้น
รวมทั้งกราบขอบพระคุณพี่ป้า (ดร.ปรีดา โกมลภิตี) สำหรับสถานที่โอ่อ่า โอฬาร
อันเป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง แห่งความประทับใจอย่างยิ่งในสังสารวัฏฏ์ครับ
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุก ๆ ท่าน ครับ

